

‘In mijn klas weten ze allemaal wat er aan de hand is’

In het Bredase revalidatiecentrum Revant werken dagelijks vele tientallen mensen hard aan hun revalidatie. De een wordt weer helemaal de oude, de ander blijft de rest van zijn leven gehandicapt. Ze hebben allemaal een bijzonder verhaal. Deze zomer plaatsen wij een serie van acht persoonlijke portretten.

Aflevering 2

door **Tea Keijl**

„Yo, yo, yo, Circus Revanti is zo!”, schalde het de eerste vakantie-week steeds door de gangen van het revalidatiecentrum. Twaalf jonge circusartiesten waren aan het oefenen voor de afsluitende voorstelling op vrijdag. Net als de andere deelnemers is Luna Dijksman (9) spastisch aan één zijde van haar lichaam. Tijdens het schilderen van de decors vertelt ze: „Het is hier heel leuk. Maar het is ook erg vermoeiend, want nu moet ik ineens alles met mijn moeilijke hand doen.” Voorafgaand aan de circusweek zijn er tests afgenomen om vast te leggen hoe het op dat moment gesteld was met de beweeglijkheid van arm en hand. Diezelfde tests worden aan het eind van de week nogmaals afgenomen en over zes maanden nog een keer. Luna mocht vooraf activiteiten noemen die ze graag onder de knie wil krijgen. „Op mijn verlanglijstje stonden koppeltje duikelen aan de rekstok, veters strikken en boterham doorsnijden. En ik wil ook heel graag aan het klimrek met mijn handen boven mijn hoofd kunnen overpakken naar de overkant.”

Maatwerk

Het team van kinderfysio- en ergotherapeuten verwerkte dit verlanglijstje in het therapieprogramma

RE VANT

Naam: Luna Dijksman
Leeftijd: 9
Woonplaats: Breda
Woonsituatie: Thuiswonend
Beroep: scholier

dat voor Luna op maat gemaakt is. Gedurende de circusweek is er ondersteuning van twaalf studenten fysio- en ergotherapie. Alle deelnemers hebben zo een eigen maatje met wie ze één op één oefenen. Het programma heeft elke dag een vergelijkbaar verloop. Na de opwarmende ochtendyell gaan de kinderen van start met gerichte oefeningen met de aangedane hand en arm. De oefeningen zijn verpakt in spelletjes, maar het komt feitelijk neer op het vele malen herhalen van bepaalde bewegingen.

Tweehandige acts

Later op de morgen staat er een vrijere activiteit op het programma, maar is de sling nog steeds om. De lunch is ook onderdeel van het oefenprogramma. „Als we boterhammen gaan eten, moet de sling omblijven. Ik moet met mijn moeilijke hand de boterham zo goed mogelijk vasthouden. Mijn maatje doet het snijwerk.” Pas in het tweede deel van de middag gaat de sling af. Dan doen alle kinderen hetzelfde; allemaal activiteiten die uitlokken tot tweehandigheid. Maar ze zijn aantrekkelijk verpakt in uitstapjes naar het bos of het zwembad van Revant. En in de acts voor de voorstelling natuurlijk.

Lotgenootjes

Voor Luna en de andere deelnemers is het meedoen aan het circuskamp een feest der herkenning. Normaal gesproken hebben deze kinderen altijd individueel therapie en ontmoeten ze bijna geen lotgenootjes. „Het is fijn dat

je hier niks hoeft uit te leggen. Als ik op vakantie ga, of ergens anders naartoe waar ik niemand ken, dan moet ik altijd vertellen wat er met me aan de hand is.”

Vriendinnen

„Ik zit niet op een gehandicapten-school, ik zit op een gewone school. In mijn klas weten ze nu allemaal wel wat er aan de hand is. Mijn vriendinnetjes zijn heel lief voor mij, ik word helemaal niet meer gepest. Ze zien me eigenlijk als een gewoon meisje. Alleen mijn tafel en stoel zijn wat anders. Maar op het schoolplein kijken de kinderen die ik niet goed ken wel vaak naar mijn voetspalk. Dan lachen ze soms een beetje. Ik trek me daar niet zoveel van aan, maar soms vind ik het wel rot. Daarom wil ik de spalk eigenlijk niet aan. Maar ik heb een plannetje bedacht voor als het weer kouder wordt. Dan doe ik gewoon altijd beenwarmers aan.”

Kinderpsycholoog

Als gevolg van haar hersenbeschadiging heeft Luna een verstoorde hormoonhuishouding, waardoor ze al op haar achtste in de pubertijd kwam. „Op het revalidatiecentrum heb ik soms gesprekken met een mevrouw. Dat is heel fijn, want met haar kan ik anders praten dan met mijn ouders. Eerst kon ik er moeilijk mee omgaan dat ik al heel vroeg ging puberen. Ik verstopte mijn behaaitje toen ook. Zij heeft me daar echt mee geholpen.” Hoewel Luna regelmatig baalt als ze ziet dat andere kinderen dingen kunnen die zij zelf niet kan, brengt haar beperking soms

ook voordelen met zich mee. Haar ogen glimmen ondeugend: „Mijn juf heeft heel lang gedacht dat ik geen zware spullen mocht sjouwen. Dus dat hoefde ik niet te doen.”

Foto's kijken

Luna weet niet beter dan dat ze beperkingen heeft. „Ik denk dat ik vier of vijf was toen ik in de gaten kreeg dat mijn lichaam anders was. Ik merkte dat ik minder kon dan andere kinderen. Ik heb heel vaak therapie op het revalidatiecentrum. Ook voor het leren schrijven bijvoorbeeld, daar heb je echt twee handen bij nodig. Je moet je schrift goed vast kunnen houden en snel weer goed kunnen leggen als het even los glipt. Dat heb ik maandenlang moeten oefenen.” Luna weet ook hoe het komt dat een kant van haar lichaam niet zo goed werkt. „Toen ik net geboren was, kreeg ik een hersenbloeding. Mijn ouders hebben me verteld dat het heel spannend was of ik het wel zou halen. Er waren twee professoren, die hebben mijn leven gered. Ik heb laatst het fotoboek bekeken. Bij een van de foto's had mijn moeder geschreven dat ze heel erg hoopte dat ik het later zelf zou kunnen lezen. En dat heb ik nu dus gedaan. Toen werd ik wel even stil. Ik vind het heel speciaal dat ik nog leef.”

Aandoening

Luna heeft Unilaterale Cerebrale Parese. Dat wil zeggen dat ze spastisch is aan één zijde van haar lichaam. Kinderen met een eenzijdige aandoening leren zichzelf vaak strategieën aan met hun goede hand, waardoor ze hun aangedane kant steeds minder gaan gebruiken. Revant biedt net als vorig jaar in de zomervakantie een intensief revalidatieprogramma in de vorm van een circusweek. De goede arm gaat dagelijks zo'n vijf uur achtereen in een sling en met de aangedane arm wordt gericht geoefend. Zo wordt geprobeerd het bewegingspatroon van niet-gebruiken te doorbreken.

Het oefenen met de aangedane hand wordt verpakt in leuke activiteiten als het schilderen van het decor.

foto **Charlotte Akkermans**/het fotoburo